

К о д и	
форми документа	установи-укладача
209	03494422

Державний архів
Харківської області

№ _____
м. Харків

ЗВІТ про роботу Державного архіву за 2016 рік

1. Основні організаційні заходи

Діяльність Державного архіву Харківської області (далі – Державний архів) та архівних установ області (архівні відділи районних державних адміністрацій (далі – РДА) й міських рад міст обласного значення (далі – міськрад) упродовж 2016 року була спрямована та здійснювалася на виконання завдань, передбачених Планом розвитку архівної справи в області на 2016 рік, Планом заходів щодо здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ та таких, що підлягають включенню до нього, на 2015-2019 роки, та відповідно до указів Президента України, постанов, розпоряджень та доручень Кабінету Міністрів України, наказів та доручень Державної архівної служби України (далі – Укрдержархів), розпоряджень та доручень місцевих державних адміністрацій, наказів та доручень заступника директора Державного архіву.

1.1. продовж звітнього періоду Державним архівом підготовлено **проект розпорядження** голови Харківської обласної державної адміністрації «Про затвердження Положення про Державний архів Харківської області у новій редакції», яке затверджено розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації Ю.О. Світличної від 27 грудня 2016 року № 637

Підготовлено **проект рішення** сесії Харківської обласної ради «Про внесення змін до Програми розвитку архівної справи в Харківській області на 2013-2016 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 20 червня 2013 року № 749-VI». Відповідно рішенням обласної ради від 23 червня 2016 року № 187/VII такі зміни було внесено. Вони стосувалися виділення додаткових коштів для проведення капітального ремонту даху будівлі архіву по вул. Мירוносицькій, 41. Було профінансовано за 2016 рік 200 тис. грн., ремонт проведено.

Начальниками архівних відділів РДА та міськрад Харківської області підготовлено проекти **25** рішень, **4** доручень, **10** розпоряджень органів вищого рівня.

Підготовлено **проекти розпоряджень:**

- голови Близнюківської селищної ради від 04.01.2016 року № 02-21/3 про початок діяльності Трудового архіву Близнюківської селищної ради, утвореного відповідно до рішення III сесії VII скликання Близнюківської селищної ради від 23 грудня 2015 року № 40-VII;

- голови Борівської РДА від 07.04.2016 року № 86 «Про упорядкування у 2016 році архівних документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях списку №1 Архівного відділу Борівської районної державної адміністрації Харківської області».

- голови Валківської РДА від 26 січня 2016 року № 30 та від 15 березня 2016 року № 100 «Про упорядкування у 2016 році архівних документів підприємств, установ та організацій списку № 1 Архівного відділу Валківської районної державної адміністрації Харківської області» (розпорядженнями рекомендовано провести, відповідно до графіків, упорядкування архівних документів підприємств, організації та установ району списку № 1 по 2013 рік включно з наступним затвердженням описів справ на засіданні ЕПК Державного архіву Харківської області та передачею документів Національного архівного фонду (справ постійного зберігання) до Архівного відділу Валківської районної державної адміністрації Харківської області, а з особового складу — в архівні підрозділи цих організацій);

- голови Валківської РДА від 10 жовтня 2016 року № 373 «Про проведення паспортизації у 2016 році в архівних підрозділах підприємств, установ та організацій, розташованих на території Валківського району».

- голови Дергачівської РДА від 29 січня 2016 року № 27 «Про забезпечення своєчасного упорядкування архівних документів»;

- голови Коломацької РДА від 21 січня 2016 року № 7 «Про упорядкування у 2016 році архівних документів підприємств, установ та організацій Списку № 1 архівного відділу Коломацької районної державної адміністрації Харківської області»;

- голови Красноградської РДА від 04 жовтня 2016 року № 401 «Про стан ведення архівної справи в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях району»;

- голови Чугуївської РДА від 30 травня 2016 р. № 227 «Про стан організації діловодства та збереженості документів НАФ в установах та організаціях, що перебувають у зоні комплектування архівного відділу районної державної адміністрації» та від 26 серпня 2016 р. № 328 «Про внесення змін до розпорядження голови районної державної адміністрації від 21.08.2014 № 401» (щодо уповноваження осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні порушення).

Підготовлено **проекти рішень:**

- VIII сесії VII скликання Барвінківської районної ради від 21.07.2016 р. про затвердження Програми розвитку архівної справи у Барвінківському районі на 2016-2020 роки;

- IX позачергової сесії VII скликання Близнюківської районної ради від 14.06.2016 р. про ліквідацію районного комунального підприємства «Трудовий архів у Близнюківському районі, об'єднаний із селищною та сільськими радами району» у зв'язку з реорганізацією шляхом приєднання до Близнюківського районного спеціалізованого комунального підприємства «Господар»;

- VI сесії VII скликання Богодухівської районної ради від 19 квітня 2016 року № 107-VII «Про створення комунальної установи Богодухівської районної ради «Об'єднаний Трудовий архів Богодухівського району»; від 19 квітня 2016 року № 108-УП «Про надання комунальній установі Богодухівської районної ради «Об'єднаний Трудовий архів Богодухівського району» приміщення в оперативне управління»;

- IX сесії VII скликання Богодухівського районної ради від 03 серпня 2016 р. № 233-VII про затвердження Програми підтримки розвитку архівної справи у Богодухівському районі на 2016 – 2018 роки;

- III сесії VII скликання Валківської районної ради від 05 лютого 2016 року № 44-VII про затвердження Програми розвитку архівної справи у Валківському районі Харківської області на 2016-2020 роки;

- VIII сесії VII скликання від 22 липня 2016 року № 234-VII про затвердження Програми розвитку архівної справи і Великобурлуцькому районі на 2016 – 2019 роки;

- VII сесії VII скликання Зміївської районної ради від 19 лютого 2016 року № 101-VII «Про затвердження районної Програми підтримки розвитку архівної справи на 2016-2020 роки»;

- VII сесії VII скликання Золочівської районної ради від 24 червня 2016 року № 124 про затвердження районної Програми підтримки розвитку архівної справи на 2016-2020 роки;

- XII сесії Ізюмської районної ради VII скликання № 145 від 16.11.2016 року про затвердження Програми розвитку архівної справи в Ізюмському районі на 2016-2019 роки;

- XI сесії VII скликання Кегичівської районної ради від 05 липня 2016 р. № 102- VII про затвердження Програми розвитку архівної справи у Кегичівському районі на 2016 – 2021 роки;

- VIII сесії VII скликання Краснокутської районної ради від 05 липня 2016 року № 102-VII «Про хід виконання районної Програми впровадження сучасних засобів для зберігання архівних документів Національного архівного фонду на 2011 - 2015 роки»;

- XIII сесії VII скликання Куп'янської районної ради від 26 жовтня 2016 р. № 198- VII про затвердження Програми розвитку архівної справи у Куп'янській районі на 2017 – 2021 роки;

- V сесії VII скликання від 25 лютого 2016 року Первомайської районної ради про прийняття Програми економічного і соціального розвитку Первомайського району на 2016 рік (до Програми включено заходи, спрямовані на розвиток архівної галузі у Первомайському районі: забезпечення охорони

приміщень Архівного відділу постами державної служби охорони, установлення пожежної сигналізації, придбання металевих стелажів);

- V сесії VII скликання Нововодолазької районної ради від 19.02.2016 р. № 58-VII «Про затвердження Програми розвитку архівної справи в Нововодолазькому районі на 2016-2020 роки»;

- XVIII сесії VII скликання Сахновщинської районної ради від 22 грудня 2016 р. про затвердження Програми розвитку архівної справи у Сахновщинському районі на 2017 – 2021 роки;

- спільної колегії Чугуївської районної державної адміністрації та Державного архіву Харківської області від 24 травня 2016 р. «Про стан організації діловодства та збереженості документів НАФ в установах та організаціях, що перебувають у зоні комплектування архівного відділу районної державної адміністрації»;

- XIII сесії VII скликання Чугуївської районної ради «Про внесення змін до Програми розвитку архівної справи у Чугуївському районі на 2016-2018 роки, затвердженої рішенням Чугуївської районної ради від 10.12.2015 року»;

- X сесії VII скликання Ізюмської міської ради від 22 лютого 2016 року № 0150 про затвердження «Програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду України в архівному відділі виконавчого комітету Ізюмської міської ради на 2016-2017 роки» (Програмою передбачено встановлення пожежної сигналізації);

- VII сесії Куп'янської міської ради VII скликання від 23 березня 2016 р. № 117-VII про включення до структури апарату Куп'янської міської ради посади головного спеціаліста з питань трудового архіву;

- виконавчого комітету Куп'янської міської ради Харківської області від 19 квітня 2016 року № 154 про затвердження «Положення про архівний відділ виконавчого комітету Куп'янської міської ради Харківської області»;

- VI сесії VII скликання Люботинської міської ради від 16 січня 2016 року № 8 «Про затвердження Програми розвитку архівної справи в м. Люботині на 2016-2018 роки»;

- виконавчого комітету Люботинської міської ради від 09 лютого 2016 року № 31 «Про організацію роботи щодо вивчення стану діловодства з архівної справи в структурних підрозділах Люботинської міської ради, підприємствах, установах, організаціях комунальної форми власності»;

- VIII сесії VII скликання Люботинської міської ради від 26 жовтня 2016 року № 8 «Про затвердження Положення про міський архівний відділ виконавчого комітету Люботинської міської ради (нова редакція)»;

- VI сесії VII скликання Чугуївської міської ради від 25.03.2016 року № 152-VII про затвердження «Програми забезпечення збереженості документів НАФ в архівному відділі та діяльності трудового архіву апарату виконавчого комітету Чугуївської міської ради на 2016-2017 роки».

Розроблено *проекти доручень*:

- першого заступника голови Красноградської РДА про упорядкування документів установами – джерелами формування Національного архівного фонду та передавання їх на державне зберігання;
- голови Сахновщинської РДА щодо забезпечення виконання плану упорядкування та передачі документів на постійне зберігання;
- голови Чугуївської РДА щодо проведення експертизи цінності документів в установах та організаціях, які є джерелами комплектування архівного відділу Чугуївської РДА, та про вжиття заходів щодо забезпечення збереженості архівних документів в установах та організаціях, які перебувають у зоні комплектування архівного відділу Чугуївської РДА.

1.2. На виконання доручення Президента України від 19.10.2012 № 1-1/2831 та доручення голови Харківської обласної державної адміністрації від 28.09.2015 № 01-28/7125 «Про підготовку щомісячної доповіді Президенту України щодо ситуації у регіоні» в частині опрацювання обласною державною адміністрацією в установленому порядку питання щодо будівництва окремої будівлі для розміщення в ній Державного архіву, продовжувалася робота з пошуку шляхів фінансування проекту будівництва спеціалізованої споруди для розміщення Державного архіву. З даного питання рішенням сесії Харківської міської ради від 20.04. 2016 року № 186/16 поновлено договір оренди для будівництва нової будівлі Державного архіву по вул. Лосівська,21.

2016 року фінансування з державного бюджету для будівництва нової споруди архіву не було, пошук позабюджетних шляхів фінансування позитивних результатів не дав.

Протягом 2016 року у Державному архіві, як і раніше, тривала робота з виявлення та популяризації архівних документів відповідно до доручень Державної архівної служби України.

На виконання Указу Президента України від 11 лютого 2015 року № 69/2015 «Про вшанування подвигу Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» та наказу Державної архівної служби України від 23.02.2015 № 36 «Про участь державних архівів у заходах з вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» 2015 року відкрита на власному веб-сайті Державного архіву рубрика «Герої не вмирають...». Поточного року продовжено роботу зі збору матеріалів про харків'ян – учасників Революції Гідності. У лютому 2016 року на зберігання до Державного архіву Харківської області надійшли спогади одного з координаторів харківського Євромайдану Володимира Чистиліна, ці документи розміщено у вищевказаній рубриці.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 05.07.2016 № 78 «Про участь державних архівних установ та спеціальних установ СФД у відзначенні Дня Державного Прапора України та 25-ї річниці незалежності України Державним архівом Харківської області підготовлена та 22 серпня 2016 року відкрита виставка документів «До Дня Державного прапора України та Дня Незалежності України» за матеріалами періодичних та друкованих

видань із фондів Державного архіву області, документами центральних державних архівних установ України.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 03 жовтня 2016 року № 114 «Про участь державних архівів у заходах з відзначення 40-ї річниці створення Української Громадської Групи сприяння виконанню Гельсінських угод» Державним архівом 10 листопада 2016 року на власному веб-сайті архіву розміщена on-line виставка архівних документів «До 40-ї річниці створення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод».

На виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 07.07.2016 року № 331 «Про підвищення кваліфікації працівників обласної державної адміністрації з питань використання електронного документообігу» пройшли навчання 25 працівників Державного архіву Харківської області.

На виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 01 лютого 2016 року № 27 «Про вивчення стану справ у Департаменті цивільного захисту Харківської обласної державної адміністрації» начальником відділу формування Національного архівного фонду та діловодства Державного архіву Харківської області Михасенко Л.О. 4 лютого 2016 року у складі комісії здійснено перевірку стану роботи архіву зазначеного Департаменту. За результатами перевірки було рекомендовано провести ряд заходів з усунення наявних недоліків.

1.3. Упродовж звітнього періоду Державним архівом було підготовлено ряд службових та доповідних записок керівництву обласної державної адміністрації. Серед них такі:

– Щодо формування, ведення і використання обласного страхового фонду документації (вих.01-38/713 від 06.06.2016). Питання знаходиться на розгляді у заступника голови-керівника апарату обласної державної адміністрації ;

– Про включення до обласної програми формування страхового фонду документації Переліку підприємств, документи на об'єкти та споруди життєзабезпечення населення і транспортних зв'язків, об'єкти будівництва, культурної спадщини яких підлягають закладенню до страхового фонду документів по м. Харків (вих. 01-38/750 від 15.06.2016);

– Щодо неприпустимості перетворення архівних відділів на сектори (01-38/996 від 15.08.2016, 01-38/1163 від 26.09.2016). З даного питання заступником голови обласної державної адміністрації М.Л. Беккером направлено листа головам Первомайської та Шевченківської райдержадміністрацій, які своїми розпорядженнями перетворили відповідні архівні відділи на сектори;

– Про сприяння фінансуванню послуг з охорони приміщення (вих. 02-25/160 від 11.02.2016) до ХОДА. Питання вирішено позитивно;

– Про сприяння у вирішенні питання капітального ремонту покрівлі (вих. 02.06.2016 № 02-25/702) до ХОДА. Питання вирішено позитивно: капітальний ремонт проведено.

Архівними відділами РДА та міськрад області підготовлено та подано до голів РДА та міськрад **25** доповідних записок, **23** інформації, **12** службових листів, у тому числі:

- про хід виконання районної програми розвитку архівної справи (архівні відділи Балаклійської, Зачепилівської РДА);
- про рівень матеріально-технічного забезпечення архівних відділів та стан забезпечення збереженості архівних документів у них (архівні відділи Барвінківської, Вовчанської, Куп'янської, Сахновщинської, Харківської, Чугуївської РДА, Люботинської, Харківської, Чугуївської міськрад);
- про створення трудових архівів у районі (архівний відділ Богодухівської РДА);
- про стан упорядкування документів у сільських радах, управліннях, структурних підрозділах райдержадміністрації та підприємствах і установах (архівні відділи Золочівської, Зміївської, Первомайської, Печенізької, Сахновщинської, Харківської РДА);
- про стан виконання Плану-графіка першочергового приймання документів (архівні відділи Кегичівської, Краснокутської РДА);
- про недопущення скорочення штатів в архівному відділі (архівний відділ Зміївської РДА);
- про стан роботи трудових архівів з виконання запитів соціально-правового характеру (архівний відділ Кегичівської РДА);
- про проведення експертизи цінності документів в установах та організаціях, які є джерелами комплектування архівного відділу (архівний відділ Чугуївської РДА);
- про стан діловодства з архівної справи та стану збереження документів НАФ України в структурних підрозділах Люботинської міської ради, на підприємствах, в установах та організаціях комунальної форми власності (архівний відділ виконавчого комітету Люботинської міської ради) та ін.

1.4 Упродовж звітнього періоду проведено 44 апаратні наради у заступника директора Державного архіву, на яких розглянуто такі питання:

- про підсумки роботи Державного архіву у 2015 році та плани роботи на 2016 рік; про стан виконання вказаних планів (по кварталах, у першому та другому півріччі, за 9 місяців поточного року та за рік);
- про стан фінансування Державного архіву;
- про зміцнення матеріально-технічної бази Державного архіву та архівних відділів райдержадміністрацій і міськрад;
- про розгалуження мережі трудових архівів в області;
- про проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків у 2015 році;
- про проведення семінарів із підвищення кваліфікації для працівників архівних підрозділів та ділових служб підприємств, установ та організацій,

працівників архівних відділів райдержадміністрацій, міськрад, трудових архівів та ін.;

- про організацію та проведення виставок архівних документів та друкованих видань, публікацію статей, підготовлених співробітниками Державного архіву за архівними документами;

- про роботу читальних залів;

- про результати роботи з науково-технічного упорядкування фонду № 4;

- - про роботу зі складання анотованого реєстру описів фондів радянського періоду;

- про хід робіт із перегляду грифів секретності матеріальних носіїв інформації, що зберігаються у Державному архіві;

- про заборгованість з оплати послуг охорони приміщень Державного архіву;

- про подання електронних декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування;

- постійно – про виконання планів роботи структурних підрозділів Державного архіву та інші.

За звітний період проведено усі заплановані засідання дорадчих органів Державного архіву. Відбулося **7** розширених засідань колегії Державного архіву, одне з них – позапланове виїзне, а саме, 24 травня 2016 року було проведено спільне засідання колегій Державного архіву та Чугуївської районної державної адміністрації, на якому розглянуто питання «Про стан організації діловодства та збереженості документів Національного архівного фонду в установах та організаціях, що перебувають у зоні комплектування архівного відділу районної державної адміністрації». На засіданнях колегії розглянуто **24** питання: **23** – запланованих та **1** питання позапланово.

У ході роботи колегії заслухано доповіді про роботу двох архівних відділів (Куп'янської та Ізюмської міської ради), також на засіданні колегії Державного архіву, що відбулося 24 червня 2016 року розглянуто питання «Про спільну діяльність Державного архіву Харківської області, кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету та Центру краєзнавства ім. академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна». З відповідними доповідями виступили, голова колегії, заступник директора Державного архіву Харківської області Куш С.О., члени колегії: завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна Посохов С.І. та заступник директора Центру краєзнавства ім. академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, заступник голови Харківського обласного відділення Національної спілки краєзнавців України, член колегії Державного архіву Вовк О.І.

Крім того, у звітний період на засіданнях колегії розглянуті питання середел яких: про підсумки роботи Державного архіву та архівних установ

області за 2015 рік та завдання на 2016 рік, про стан роботи зі зверненнями громадян, про роботу веб-сайту Державного архіву та інші.

1.5 У 2016 році Державний архів Харківської області не розробляв нормативно-правових актів.

Упродовж 2016 року архівним відділом Дергачівської РДА розроблено «Порядок доступу до приміщення Архівного відділу Дергачівської районної державної адміністрації», затверджений наказом начальника Архівного відділу від 18 квітня 2016 року № 4 та зареєстрований в Дергачівському районному управлінні юстиції Харківської області 22 квітня 2016 року за № 2/112. Наказ було опубліковано в Дергачівській районній газеті "Вісті Дергачівщини", 30 квітня 2016 року, № 18 (9226).

1.6. Відповідно до діючого законодавства (щодо заборони проведення перевірок контролюючим установам без дозволу Кабінету Міністрів України) перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ та виконання інших напрямів роботи архівних відділів райдержадміністрацій та міськрад Харківської області Державним архівом не здійснювалися.

Вивчення стану роботи вказаних місцевих архівних установ здійснювалося шляхом опрацювання їх щоквартальної звітності, щомісячних інформацій про зміни у стані їх матеріально-технічного забезпечення, даних паспортизації їх приміщень, інше.

1.7.

Низку семінарів проведено на базі Державного архіву. Це, зокрема, семінар із підвищення кваліфікації та обміну досвідом для працівників архівних відділів РДА та міськрад області з питань організації їх роботи (12 та 13 лютого 2014 року); практичний семінар із підвищення кваліфікації для відповідальних за архів та діловодство установ, підприємств і організацій – джерел комплектування Державного архіву, у якому взяли участь 15 осіб (17 квітня поточного року); семінар із підвищення кваліфікації працівників діловодних, архівних та експертних служб підприємств, установ і організацій (на платній основі), у якому взяли участь 5 осіб (з 07 по 15 квітня 2014 року); із підвищення кваліфікації для працівників архівних відділів РДА, міськрад та трудових архівів області з питань організації їх роботи (16 та 17 квітня 2014 року); із питань складання паспортів установ, підприємств та організацій (30 жовтня) семінар для начальників архівних відділів райдержадміністрацій, архівних відділів міськрад (взяли участь 33 особи).

Аналогічна робота проводилася і місцевими архівними установами області: проведено **79** семінарів для працівників діловодних служб і архівних підрозділів, в яких взяли участь **2213** слухачів. Основні теми, що розглядалися у рамках проведених семінарів, стосувалися упорядкування документів підприємств, установ, органів місцевого самоврядування, які є джерелами формування НАФ, ведення архівної справи, складання інструкцій з діловодства,

основних вимог та організації роботи щодо складання номенклатури справ, порядку передачі документів на державне зберігання тощо.

За звітний період працівники архівних відділів РДА та міськрад області взяли участь у 4-х семінарах з підвищення кваліфікації, проведених Державним архівом.

Архівними відділами РДА та міськрад області проведено **79** семінарів для працівників діловодних служб і архівних підрозділів, в яких взяли участь **2213** слухачів. Найбільше семінарів провели архівні відділи Красноградської (5), Сахновщинської (5), Чугуївської (8) РДА та архівним відділом Харківської (5) міськради.

У **семінарах-нарадах з держслужбовцями**, які проводилися **апаратом РДА**, брали участь працівники архівних відділів Балаклійської (14), Валківської (5), Великобурлуцької (1), Дворічанської (2), Золочівської (4), Кегичівської (3), Чугуївської (4) РДА.

У **сесіях районної та міської ради** взяли участь начальники архівних відділів Балаклійської (4), Валківської (4), Золочівської (1), Валківської (1) РДА, Лозівської міськради (15). Зокрема, начальник архівного відділу Золочівської РДА на сесії Золочівської районної ради відзвітувала про виконання Програми підтримки розвитку архівної справи на 2011-2015 роки, що була прийнята рішенням XI сесії VI скликання від 26 серпня 2011 року.

У **засіданнях колегій РДА та зборах адміністративно-господарського активу району** взяли участь начальники архівних відділів Балаклійської (2), Близнюківської (5), Богодухівської (1), Валківської (5), Великобурлуцької (2), Дворічанської (1), Зачепилівської (6), Золочівської (8), Ізюмської (4), Лозівської (1), Первомайської (9), Харківської РДА (3). На спільному засіданні колегії Близнюківської РДА та зборів адміністративно-господарського активу району розглядалося питання «Про виконання Плану-графіка першочергового приймання на постійне зберігання документів, що зберігаються в підприємствах, установах та організаціях», за результатами розгляду якого буде прийнято розпорядження голови Близнюківської районної державної адміністрації, яким керівників підприємств, установ та організацій зобов'язано негайно розпочати упорядкування архівних документів з метою їх передачі на зберігання до архівного відділу.

У **розширених нарадах голови РДА** взяли участь начальники архівних відділів Ізюмської (6), Куп'янської (1), Чугуївської (4) РДА. Начальник Архівного відділу Чугуївської РДА виступила на нараді з доповіддю «Про забезпечення збереженості архівних документів»; за результатами надано доручення голови Чугуївської РДА керівникам установ і організацій, що перебувають у зоні комплектування архівного відділу Чугуївської РДА, про вжиття заходів щодо забезпечення збереженості архівних документів.

Щотижня начальники архівних відділів брали участь в апаратних нарадах РДА. Начальник Архівного відділу Борівської РДА виступила на апаратній нараді райдержадміністрації з інформацією про організацію виконання розпорядження голови районної державної адміністрації від 07.04.2016 року №

86 «Про упорядкування у 2016 році архівних документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях списку №1 Архівного відділу Борівської районної державної адміністрації Харківської області». Начальник Архівного відділу Коломацької РДА виступила на апаратній нараді з доповіддю «Про підсумки роботи архівного відділу районної державної адміністрації за 2015 рік». Начальник Архівного відділу Краснокутської РДА виступила з доповідями «Про забезпечення виконання Плану – графіка першочергового приймання документів за I квартал 2016 року» та «Про підсумки виконання Плану – графіка першочергового приймання документів у I кварталі та забезпечення виконання Плану у II кварталі 2016 року».

Начальник Архівного відділу Валківської районної державної адміністрації Харківської області взяла участь у семінарі-практикумі з питань організації діловодства та архівної справи, який проводила Валківська районна рада за участю секретарів та бухгалтерів міської, селищних, сільських рад Валківського району.

13 квітня 2016 року проведено спільний семінар Державного архіву Харківської області та Архівного відділу Дергачівської районної державної адміністрації Харківської області з підвищення кваліфікації працівників діловодних, архівних та експертних служб юридичних та фізичних осіб джерел формування Національного архівного фонду, які передають (список джерел комплектування архіву) і не передають документи до Архівного відділу Дергачівської районної державної адміністрації Харківської області.

24 травня 2016 року відбулося спільне засідання колегії Чугуївської районної державної адміністрації та Державного архіву Харківської області. Під час засідання колегії було заслухано питання «Про стан організації діловодства та збереженості документів в установах та організаціях Чугуївського району Харківської області».

1.8. Упродовж звітнього періоду підготовлено низку оглядових та узагальнюючих документів. Це, зокрема, такі:

- про інвентаризацію комп'ютерних програм (вих. 01-38/295 від 14.03.2016) до Харківської обласної державної адміністрації (далі – ХОДА);
- про виконання Державним архівом Харківської області Плану роботи Харківської обласної державної адміністрації за I квартал 2016 року (вих. від 01-38/434 від 01.03.2016), за II квартал 2016 року (вих. від 01-38/857 від 08.07.2016), за III квартал 2016 року (вих. 01-38/1209 від 06.10.2016) до ХОДА;
- про роботу із зверненнями громадян у 2015 році (вих. 01-38/9 від 05.01.2016) до ХОДА;
- про роботу із зверненнями громадян (вих. 01-38/468 від 05.04.2016, № 01-38/827 від 02.07.2016, 01-38/1195 від 04.10.2016) до ХОДА;

- про роботу із запобігання та протидії корупції у Державному архіві (вих. від 04.04.2016 №03-26/457, від 01.07.2016 № 03-26/814; від 01.07.2016 № 03-26/815, 03-26/1206 від 05.10.2016) до ХОДА;

- про результати декларування доходів за 2014 р (вих. від 06.01.2016 № 03-26/21, від 06.01.2016 № 03-26/26,) до ХОДА

- про результати декларування доходів за 2015 р (вих. від 05.04.2016 № 03-26/478) до ХОДА;

- про якісний склад державних службовців (вих. від 05.01.2016 № 03-16/1, від 04.04.2016 № 03-16/458, від 05.07.2016 № 03-16/838) до ХОДА;

- про проведення щорічної оцінки виконання державних службовців обов'язків (вих. від 14.03.2016 № 03-16/297) до ХОДА;

- про посилення протипожежного захисту в архівних установах у I півріччі 2016 року (вих. від 04.07.2016 №01-35/830) до ХОДА;

- Про виявлення архівної інформації репресованих органів за період 1917-1991 роки (вих. від 25.05.2016 № 01-35/676) до Державної архівної служби України;

- Про хід виконання Угоди між Державною архівною службою України та Профспілкою працівників державних установ України на 2012-2017 роки у 2015 році (вих. від 31.03.2016 № 01-35/443) до Укрдержархіву.

- Про проведення анкетування юридичних осіб-джерел формування Національного архівного фонду (впровадження у них електронного документообігу) (вих. від 05.05.2016 № 01-35/602) до Укрдержархіву

Щодо неприпустимості перетворення архівних відділів на сектори (01-38/996 від 15.08.2016, 01-38/1163 від 26.09.2016) головам Первомайської та Шевченківської райдержадміністрацій.

- Про досягнення та найбільші вагомні події діяльності ДАХО за 9 місяців 2016 р. (07-38/1273 27.10.2016) до ХОДА;

- Про виконання доручення голови обласної державної адміністрації "Про підготовку щомісячної доповіді Президенту України щодо ситуації у регіоні" (19.01.2016, 01-38/102 від 01.02.2016, 01-38/222 від 01.03.2016, 01-38/578 від 28.04.2016, 01-38/687 від 27.05.2016, 01-38/800 від 29.06.2016, 01-38/942 від 29.07.2016, 01-38/1066 від 30.08.2016, 01-38/1076 від 01.09.2016, 07-38/1277 від 28.10.2016, 01-38/1443 від 29.11.2016) та інші.

Упродовж 2016 року підготовлено 309 наказів, з яких з основної діяльності – 132, з особового складу – 122, про надання відпусток – 49, про відрядження – 6.

1.9. Питання розгалуження в Харківській області мережі трудових архівів знаходиться під постійним контролем Харківської обласної державної адміністрації та Адміністрації Президента України. Для подальшого вирішення цього питання та з метою передачі до трудових архівів документів, що не належать до Національного архівного фонду, упродовж поточного року здійснено низку заходів, а саме:

Дане питання розглянуто на колегії Державного архіву від 28.10.2016 року. Щоквартально здійснювався контроль за виконанням рішення колегії та плану передавання архівними відділами області документів тимчасового терміну зберігання до трудових архівів. Результатом стало створення у 2016 році 5 трудових архівів, а саме: 1 — при районних радах, 2 – при міських радах, 2 – при сільських радах.

Станом на 01 січня 2017 року на території Харківської області існує **150** трудових архівів, а саме:

- при районних радах – 9,
- при міських радах – 8,
- при сільських та селищних радах – 128,
- при комунальних установах – 5.

Начальником Архівного відділу Балаклійської РДА підготовлено виступ по радіо про необхідність фінансової підтримки Комунального підприємства Балаклійської районної рад «Балаклійський районний трудовий архів».

- Відповідно до рішення III сесії VII скликання Близнюківської селищної ради від 23 грудня 2015 року № 40-VII було утворено Трудовий архів Близнюківської селищної ради, який розпочав свою діяльність з 04 січня 2016 року (розпорядження голови Близнюківської селищної ради від 04.01.2016 року № 02-21/3).

- Відповідно до рішення VI сесії VII скликання Богодухівської районної ради від 19 квітня 2016 року № 107-VII «Про створення комунальної установи Богодухівської районної ради «Об'єднаний Трудовий архів Богодухівського району» створено трудовий архів. 23 квітня 2016 року архів зареєстровано в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

- Рішенням VII сесії Високопільської сільської ради VII скликання від 26 квітня 2016 року № 04/VII-VII створений Трудовий архів Високопільської сільської ради Валківського району Харківської області.

- В архівному відділі Дворічанської РДА підготовлено і проведено нараду під головуванням голови районної державної адміністрації та за участю голови районної ради (05.08.2016) і нараду під головуванням першого заступника голови районної державної адміністрації за участю керівників комунальних підприємств (11.08. 2016) з питання «Створення та організації функціонування трудового архіву у Дворічанському районі». Було розроблено прогнозований кошторис витрат на утримання районного об'єднаного трудового архіву в разі створення його на базі комунального підприємства районної ради і проект «Програми підтримки Трудового архіву у Дворічанському районі на 2017-2020 роки» та направлено листа до Дворічанської районної ради з пропозицією створити об'єднаний трудовий архів Дворічанського району на базі комунального підприємства «Улыбка» шляхом його реорганізації та надані для розгляду прогнозований кошторис витрат на утримання районного об'єднаного трудового архіву і проект

«Програми підтримки Трудового архіву у Дворічанському районі на 2017-2020 роки».

- питання про створення та функціонування комунальної установи «Зміївський районний трудовий архів» було розглянуто на засіданні постійної комісії районної ради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку Зміївського району та спільної власності територіальних громад. Розпочата робота зі встановлення металевих стелажів для облаштування трудового архіву.

- У 2016 році Архівним відділом Лозівської районної державної адміністрації передано в тимчасове користування до КУ трудового архіву Лозівської районної ради необхідні для роботи меблі, комп'ютер, стелажі.

- Рішенням VII сесії Куп'янської міської ради VII скликання від 23 березня 2016 р № 117- VII включено до структури апарату Куп'янської міської ради посаду головного спеціаліста з питань трудового архіву. У зв'язку з цим, розроблено та затверджено «Положення про службу з питань трудового архіву апарату Куп'янської міської ради». Починаючи з квітня 2016 архівний відділ виконавчого комітету Куп'янської міської ради проводить роботу по передаванню документів особового складу до служби з питань трудового архіву апарату Куп'янської міської ради.

2. Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду.

2.1. Програмою здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2015-2019 рр. та Планом розвитку архівної справи на 2016 рік передбачено перевірити наявність та фізичний стан 92 811 од. зб., з них 78 173 од. зб. на паперових носіях та 14 638 од. зб. страхового фонду, що складають всього 1 707 860 кадрів (1 707 148 кадрів мікрофільмів та 3 712 кадрів мікрофільш).

2016 року повністю перевірено 299 фондів: 6 фондів I категорії, 26 фондів II категорії, 267 фондів III категорії. У загальну кількість перевірених фондів не включено фонд № 3, оскільки він перевірений частково (описи № 1-37). Згідно з Програмою, перевірка даного фонду буде тривати ще у 2017-2018 рр. Загальна кількість перевірених справ на паперовій основі (в тому числі і перевірених справ фонду № 3) становить 85 258. З них, 12 529 справ I категорії, 20 941 справа II категорії, 51 785 справ III категорії, 3 справи – унікальні. Це 12 684 справи дорадянського періоду, 72 561 справа радянського періоду.

Поза Програмою перевірено 28 фондів: Р-1745, Р-3594, Р-4636, Р-6247, Р-6248, Р-6249, Р-6252, Р- 6254, Р-6255, Р-6258, Р-6259, Р-6260, Р-6280, Р-6281, Р-6284, Р-6308, Р-6310, Р-6311, Р-6312, Р-6313, Р-6314, Р-6327, Р-6392, Р-6393, Р-6395, П-88, П-8864, П-8865. Це 7 136 справ.

Перевірено 1 707 860 кадрів (1 707 148 кадрів мікрофільмів та 3 712 кадрів мікрофільш) на 14 638 одиниці зберігання.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 21.06.2012 № 104 «Про організацію роботи із науково-технічного опрацювання документів

фондів у Державному архіві Харківської області та інших державних архівах» 2016 року було заплановано роботи з ремонту, реставрації та опрацювання документів фонду № 4, Харківське губернське правління і передбачалося виконати такі види робіт: реставрацію документів I-IV ступенів складності на паперовій основі в загальній кількості 25 500 аркушів, ремонт документів I-III ступенів складності на паперовій основі в загальній кількості 14 500 аркушів, опрацювання та підшивання загальною кількістю 448 справ.

Протягом року всього відреставровано 60 977 аркушів, відремонтовано 1 484 аркуші, опрацьовано 1 051 справу і 241 опис (у звіті ф. 201 вказано сумарну цифру «1292»), підшито 426 справ фондів. Звітний показник відремонтованих аркушів менший, ніж плановий. Це пояснюється тим, що аркушів, які потребують реставрації було значно більше, ніж заплановано.

З вищевказаних 1051 відреставрованої справи, 1 011 справ - це справи фонду № 4, Харківське губернське правління, загальною кількістю 57 345 аркушів. Інші 40 справ загальною кількістю 3632 відреставрованих і 1484 відремонтованих аркушів – це справи, які замовлялися до читального залу Державного архіву, і у видаванні яких користувачам було відмовлено через незадовільний фізичний стан документів, а також ті справи, що пройшли перевіряння наявності протягом 2009-2015 рр.

Для поліпшення умов зберігання документів протягом 2016 року Державним архівом придбано 100 коробок. Закартоновано 4 925 справ.

Протягом звітнього періоду в архівних відділах РДА та міськрад області **закартоновано 23496** од. зб. Найбільше справ закартоновано архівними відділами Балаклійської (1253), Золочівської (1516), Краснокутської (1177), Харківської (1800), Чугуївської (1666) РДА та архівними відділами Люботинської (1208), Харківської (1694), Чугуївської (1294) міськрад.

Архівні відділи області провели **перевірку наявності та фізичного стану 58257** од. зб. управлінської документації. Найбільшу кількість справ перевірено архівними відділами Великобурлуцької (2623), Вовчанської (2025), Харківської (2188), Шевченківської (20561) РДА та архівним відділом Харківської (3095) міськради.

Протягом 2016 року архівні відділи РДА та міськрад області **відремонтували 1403** аркушів справ. Найбільшу кількість аркушів відремонтовано архівними відділами Близнюківської (150), Великобурлуцької (120), Зміївської (120), Кегичівської (160), Красноградської (115) РДА та архівним відділом Куп'янської (640) міськради.

Архівні відділи РДА та міськрад області **оправили та підшили 844** од. зб. управлінської документації. Найбільшу кількість од. зб. оправили архівні відділи Балаклійської (150) та Краснокутської (173) РДА та архівним відділом Чугуївської (100) міськради.

У 2016 році архівні відділи РДА та міськрад області здійснювали роботу щодо поліпшення умов зберігання документів, забезпечення протипожежної безпеки та охорони приміщень.

Зокрема, Архівним відділом Чугуївської РДА придбано **4** вогнегасники.

В архівних відділах замінено **7** вогнегасників: Балаклійської РДА — 1, Великобурлуцької РДА — 3, Нововодолазької РДА — 3.

В Архівному відділі Зміївської РДА у жовтні 2016 року проведена перезарядка **3** вогнегасників.

В архівних відділах Балаклійської, Дворічанської, Чугуївської та Шевченківської РДА проведено технічне обслуговування (перевірка, діагностування) вогнегасників.

В Архівному відділі виконавчого комітету Чугуївської міської ради у січні 2016 р. було замінено старий прилад з охоронної сигналізації на сучасний прийомно-контрольний прилад з охоронної сигналізації.

В Архівному відділі виконавчого комітету Люботинської міської ради у травні 2016 року протипожежну сигналізацію підключено до системи централізованого пожежного спостереження.

5 архівними відділами придбано **539** картонажів: це архівні відділи Балаклійської РДА (59 коробок), Валківської (3 коробки), Чугуївської (77 коробок), Харківської міськради (300 коробок) та Чугуївської міськради (100 коробок).

В Архівному відділі Шевченківської РДА виготовлено власноруч **30** картонажів.

4 архівними відділами придбано **249 шт.** металевих стелажів (**2152,5 пог. м.**): це архівні відділи Дворічанської РДА — 1 шт. (2,5 пог. м.), Нововодолазької РДА — 2 шт. (22 пог. м), та Лозівської міськради - 2 шт. (20 пог. м.), Харківської міськради — 244 шт. (2081 пог. м.),

2.2. Упродовж звітнього періоду на постійне державне зберігання до Держархіву області від установ, підприємств та організацій, що перебувають у зоні комплектування архіву, надійшло **8** частин управлінських фондів: Колекція документів про харків'ян – учасників Революції гідності восени 2013 року – взимку 2014 року за 2014 р.; Державний архів Харківської області за 2011 – 2015 роки; Відділи актів громадянського стану районних відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області за 1938-1939 роки; Відділи актів громадянського стану міських відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області за 1938-1939 роки; Районні у місті Харкові виборчі комісії Харківської області за 2015 рік; Харківська міська виборча комісія Харківської області за 2015 рік., Прокуратура Харківської області за 2005 рік ; Головне управління статистики у Харківській області за 2006 рік.

А також **1** фонд особового походження Р-6563, Рубинський Олексій Юрійович, актор Харківського державного академічного театру ляльок ім. В.А. Афанасьєва, народний артист України, академік АНВО України, професор Харківського національного університету мистецтв ім. І.П.Котляревського, за 1944 – 2015 рр.

Всього за 2016 рік взято на облік **1717** од.зб. постійного зберігання на паперовій основі, з яких **1639** од.зб. управлінської документації та **28** од.зб. з особового складу; **50** од.зб. особового походження.

Крім того Держархів області прийняв на зберігання від Районних у місті Харкові виборчих комісій Харківської області та Харківської міської виборчої комісії Харківської області **156** од.зб. управлінської документації тимчасового зберігання за 2015 рік.

За звітний період до архіву надійшли нефондові документи:

- **50** од.обл./ **50** од.зб. фотодокументів за 1984 рік;
- **10** од.обл./ **10** од.зб. фотодокументів за 2013-2015 роки;
- **27** од.обл./ **4** од.зб. відеодокументів за 2014-2015 роки;
- **741** од. обл./ **37** од.зб. фонду користування кінодокументів.

Протягом 2016 року до архівних відділів РДА та міськрад області надійшло **177** фондів та **339** частин фондів – це **39420** од. зб. управлінської документації. Найбільші показники з приймання документів відмічено в архівних відділах Балаклійської (1253), Близнюківської (1223), Богодухівської (2123), Валківської (1224), Великобурлуцької (1148), Вовчанської (1076), Зміївської (1037), Золочівської (1516), Ізюмської (1366), Краснокутської (1177), Куп'янської (1379), Лозівської (1504), Нововодолазької (1202), Первомайської (2357), Сахновщинської (1472), Харківської (1800), Чугуївської (3064) РДА та архівних відділах Ізюмської (2583), Люботинської (1208), Харківської (1362), Чугуївської (1294) міськрад.

2.3. Протягом звітнього періоду документів історико-культурної спадщини, що знаходяться за кордоном, та документів іноземного походження, що стосуються історії України, Державним архівом не виявлено.

3. Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів Національного архівного фонду.

3.1. Упродовж 2016 року описано **63** од.зб. управлінських документів - Колекція документів про Харків'ян – учасників Революції гідності восени 2013 року – взимку 2014 року та **28** од. зб. справ з особового складу Державного архіву Харківської області.

Крім того, **50** од. обл. фотодокументів, **10** од. обл. фотодокументів, **27** од. обл. відеодокументів.

За звітний період працівниками архіву вдосконалено **29** описів дорадянського періоду, що становить **1 793** од.зб. управлінської документації, а саме: Ф-3, оп. 12, 13– Канцелярія Харківського губернатора за 1806-1810 рр.; Ф-88, оп.1, Станова квартира пристава 1-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, слоб. Велика Писарівка Богодухівського повіту Харківської губернії за 1864-1889 рр.; Ф-89, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Богодухівського повіту Харківської губернії, м. Краснокутськ Богодухівського повіту Харківської губернії за 1868-1889 рр.; Ф-174, оп. 1,

Станова квартира пристава 3-го стану Старобільського повіту Харківської губернії, м. Старобільськ Харківської губернії за 1884 р.; Ф-186, оп. 1, Станова квартира пристава 1-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Піски Ізюмського повіту Харківської губернії за 1876-1887 рр.; Ф-187, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, слоб. Барвінкове Ізюмського повіту Харківської губернії за 1884 р.; Ф-188, оп. 1, Станова квартира пристава 3-го стану Ізюмського повіту Харківської губернії, м. Слов'янськ Харківської губернії за 1870-1886 рр.; Ф-189, оп. 1, Станова квартира пристава 1-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Олексіївка Зміївського повіту Харківської губернії за 1844- 1852 рр.; Ф-190, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Зміївського повіту Харківської губернії, слоб. Ново-Борисоглібськ Зміївського повіту Харківської губернії за 1848-1850 рр.; Ф-215, оп. 1, Станова квартира пристава 2-го стану Валківського повіту Харківської губернії, слоб. Коломак Валківського повіту Харківської губернії за 1895 рр.; Ф-227, оп. 1, Слобідсько-Український губернський магістрат, м. Харків за 1781-1796 рр.; Ф-283, оп. 1, Богодухівська городова ратуша, м. Богодухів Харківської губернії за 1798-1866 рр.; Ф-298, оп. 1, Ізюмська городова ратуша, м. Ізюм Харківської губернії за 1834-1863 рр.; Ф-306, оп. 1, Богодухівська повітова земська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1901-1920 рр.; Ф-307, оп. 1-2, Валківська повітова земська управа, м. Валки Харківської губернії за 1908-1919 рр.; Ф-308, оп. 1, 2, Вовчанська повітова земська управа, м. Вовчанськ Харківської губернії за 1866-1919 рр.; Ф-309, оп. 1, Зміївська повітова земська управа, м. Зміїв Харківської губернії за 1899-1919 рр.; Ф-311, оп. 1, Харківська повітова земська управа, м. Харків за 1909-1919 рр.; Ф-327, оп. 1, 2, Старобільська повітова земська управа, м. Старобільськ Харківської губернії за 1891-1892, 1911 рр.; Ф-757, оп. 1, Ізюмська міська дума, м. Ізюм Харківської губернії за 1804-1841 рр.; Ф-767, оп. 1, Богодухівська міська управа, м. Богодухів Харківської губернії за 1915-1919 рр.; Ф-776, оп. 1, Мирний суд 8-ї ділянки Харківського повітового судово-мирового округу, с. Бабаї Харківського повіту Харківської губернії за 1918 р.; Ф-1028, оп. 1, Костянтиноградська повітова земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1873-1874, 1879, 1882, 1885, 1888, 1895 рр.; Ф-1029, оп. 1, 2, Костянтиноградська міська земська управа, м. Костянтиноград Полтавської губернії за 1803, 1880-1883, 1900, 1902, 1911, 1914 рр.

За 2016 рік тематично розроблений **1** управлінській фонд та складено **1254** каталожних картки. Подокументно розроблено **216** од.зб. протоколів засідань сесій районних рад і протоколів засідань Виконавчого комітету Ізюмської районної ради депутатів трудящих (Р-5044, оп. 4,5) за 1959-1965 роки.

Також протягом звітнього періоду працівники відділу проводили роботу з каталогізації нефондових документів. Складено **50** каталожних карток на фотодокументи, **10** каталожних карток на фонодокументи та **27** каталожних карток на відеодокументи.

Каталожні картки нефондових документів індексовані, систематизовані та включені до відповідних каталогів.

Тривала робота з **каталогізації** документів фондів РДА, райвиконкомів, міськрад та селищних рад в архівних відділах області: (переглянуто **579** од. зб. та складено **3530 карток**). Найбільшу кількість карток склали архівні відділи Близнюківської (300), Вовчанської (150), Золочівської (120), Кегичівської (160), Краснокутської (215), Харківської (110) РДА та Лозівської (120), Харківської (120) міськрад.

3.2. За програмою «Архівні зібрання України» та на виконання планового завдання з підготовки до видання анотованого реєстру описів радянського періоду за звітний період анотовано **400115** заголовків справ.

3.3. З метою поліпшення пошуку витребуваних документів в Державному архіві Харківської області у 2016 році тематично розроблені метричні книги фонду № 40, Харківська духовна консисторія, та книги реєстрації актів про народження, шлюб, розірвання шлюбу, смерть, зміну імені та прізвища м. Харкова фонду Р-6532, Відділів актів громадянського стану міських відділень Управління НКВС УРСР у Харківській області. До інформаційно-пошукової база даних внесено 11349 прізвищ про народження, шлюб, розірвання шлюбу та смерть.

4. Формування Національного архівного фонду. Експертиза цінності документів. Організація зберігання документів НАФ в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій.

4.1. За звітний період проведено 12 засідань експертно-перевірної комісії Державного архіву, на яких погоджено 6 положень про архівні підрозділи, 35 положень про експертні комісії, 7 інструкцій з діловодства, 6 положень про служби діловодства, 140 номенклатур справ підприємств, установ і організацій-джерел комплектування Державного архіву та 199 номенклатур справ інших підприємств і організацій.

2016 року Державний архів не проводив виїзних засідань ЕПК.

За звітний період було погоджено ЕК архівних відділів:

124 положення про архівні підрозділи підприємств, установ та організацій (найбільше архівні відділи: Близнюківської (10), Зміївської (11), Красноградської (11) РДА та архівний відділ Харківської (10) міськради);

163 положення про ЕК (найбільше архівні відділи: Близнюківської (10), Зміївської (13), Красноградської (11) РДА та архівний відділ Харківської (10) міськради);

65 інструкцій з діловодства (найбільше архівні відділи: Зачепилівської (5), Нововодолазької (8), Первомайської (5) РДА та архівний відділ Харківської (5) міськради);

301 номенклатура справ, з них: установ та організацій-джерел комплектування документами НАФ – 229 та інших організацій - 72 (найбільше

архівні відділи: Дворічанської (18), Нововодолазької (25), Сахновщинської (16), Харківської (17) РДА та архівний відділ Харківської (30) міськради.

Здійснювався також контроль за діяльністю архівних підрозділів (архівів) установ, організацій та підприємств списку № 1 – юридичних осіб-джерел формування НАФ, які передають документи на зберігання до архівних відділів РДА та міськрад області, у ході якого проведено **21** комплексну перевірку, **66** тематичних перевірок та **19** контрольних.

4.2. Упродовж звітнього періоду Державним архівом у складі комісії Харківської обласної державної адміністрації здійснено 1 тематичну перевірку роботи архіву Департаменту цивільного захисту Харківської обласної державної адміністрації. Інші перевіряння стану забезпечення збереженості документів НАФ архівних підрозділів та служб діловодства установ, підприємств та організацій відповідно до діючого законодавства (заборона проведення перевірок контролюючим установам без дозволу Кабінету Міністрів України) не здійснювалися.

Огляд забезпечення збереженості документів в установах – джерелах формування документів Національного архівного фонду 2016 року не проводився.

4.3. З метою підвищення фахового рівня співробітників, які працюють з документами на підприємствах, в установах та організаціях, за звітний період проведено 2 семінарських заняття з підвищення кваліфікації за межами архіву: 28 січня на базі КП Регіональний учбово-методичний центр охорони праці для 37 працівників відповідальних за архів та діловодство установ, підприємств, організацій міста та області та 02 лютого на базі Навчального центру оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України (с. Ватутіне Нововодолазького району) для 20 його працівників. На базі Державного архіву Харківської області з 18 по 26 квітня та з 17 по 25 жовтня проходили семінари із підвищення кваліфікації працівників діловодних, архівних та експертних служб підприємств, установ і організацій (на платній основі), у яких взяли участь 16 осіб (7 та 9 відповідно).

Також 13 квітня 2016 року проведено спільний виїзний семінар Державного архіву з Архівним відділом Дергачівської райдержадміністрації у м. Дергачі на базі райдержадміністрації для відповідальних за архів та діловодство установ, підприємств, організацій – джерел формування та комплектування вказаного архівного відділу документами НАФ, у якому взяли участь 25 осіб. Тематикою семінару було: проведення експертизи цінності документів, упорядкування документів та порядок їх здачі на державне зберігання в архівний відділ; аналіз стану впорядкування документів підприємств, організацій, установ, органів місцевого самоврядування, які є формувачами НАФ України.

Для працівників архівних відділів РДА та міськрад області проведено два дводенних семінари із підвищення кваліфікації та обміну досвідом з питань організації їх роботи (16-17 лютого та 3-4 листопада 2016 року); у заходах взяли участь 66 осіб.

Аналогічна робота проводилася і архівними установами області: проведено **79** семінарів для працівників діловодних служб і архівних підрозділів, в яких взяли участь **2213** слухачів.

- основні вимоги та організація роботи щодо складання номенклатури справ та ознайомлення з інструкцією по складанню номенклатури справ;
- проведення експертизи цінності документів, упорядкування документів та порядок їх здачі на державне зберігання в районний архів;
- виконання Плану-графіку на 2012-2016 рр. Першочергового приймання на постійне зберігання документів, що зберігаються в установах — джерелах комплектування архівного відділу райдержадміністрації;
- ознайомлення з новими правилами організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування на підприємствах, в установах та організаціях;
- про внесення змін до положень про архівний підрозділ та експертну комісію;
- порядок знищення документів із закінченим терміном зберігання в сільських радах;
- про внесення змін до номенклатури сільських, селищної ради;
- дотримання норм та вимог при передачі документів НАФ на постійне зберігання до архівного відділу;
- порядок проведення науково-технічного опрацювання документів установи;
- проведення анкетування вивчення стану впровадження систем електронного документообігу в діяльність юридичних осіб – джерел формування НАФ;
- паспортизація підприємств, установ та організацій Дергачівського району та ін.

Найбільше семінарів провели архівні відділи Красноградської (5), Сахновщинської (5), Чугуївської (8) РДА та архівний відділ Харківської (5) міськради.

5. Використання документів Національного архівного фонду.

5.1. Досить активно упродовж звітнього року у Державному архіві тривала робота з популяризації архівних документів: підготовлено **10** інформаційних листів з повідомленнями про відомості, виявлені в документах та друкованих виданнях держархіву області, про харків'ян – учасників Революції Гідності та Свободи, про Голодомор 1932-1833 років, за воєнною тематикою. Такі листи, зокрема, надіслано Головному управлінню освіти та науки Харківської обласної державної адміністрації, Департаменту освіти Харківської міської ради, 9 районним відділам освіти м. Харкова.

Тривала робота з підготовки виставок архівних документів. Підготовлено та відкрито **21** виставку, серед яких **8** – у режимі -- on-line.

Тематика виставок, які експонувалися в читальному залі архіву була наступною:

- «До Дня Соборності України»,
- о Міжнародного Дня вшанування пам'яті жертв Голокосту»,
- До річниці виведення радянських військ з Афганістану»;
- «До Дня Героїв Небесної Сотні» - on-line;
- «До 202-річниці від дня народження Т.Г.Шевченка;
- «Видатний український фізіолог В.Я. Данилевський » - on-line;
- «Велич подвигу народного» (до Дня Перемоги);
- «Репресовані митці» (до Дня пам'яті жертв політичних репресій в Україні) - on-line;
- «До Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни» - on-line;
- «До Дня Конституції України»;
- «На честь 73-ї річниці визволення міста Харкова»;
- «До Дня Державного прапора України та Дня незалежності України»;
- «Харківщина партизанська» (До Дня партизанської слави) - on-line;
- «До Дня Українського козацтва та Дня захисника України»;
- «150 років з дня народження М.С. Грушевського» - on-line;
- «До 40-ї річниці створення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод» - on-line;
- «До Дня Гідності та Свободи» - on-line;
- «До Дня пам'яті жертв голодоморів»;
- «До 25-ої річниці Всеукраїнського референдуму на підтвердження Акта проголошення незалежності України»;
- «Сторінки архівного життя» (до Дня працівників архівних установ України).
- спільна с Центром краєзнавства імені П.Т. Тронька ХНУ імені В. Н. Каразіна on-line виставка архівних документів «Назустріч 100-річчю архівної справи в Україні. Архівісти Харківського університету в документах і матеріалах середини ХХ- початку ХХІ ст.».

З експозиціями виставок ознайомилися студенти вищих навчальних закладів м. Харкова, співробітники Державного архіву та дослідники, які працюють в його читальних залах, представники місцевих засобів масової інформації (ЗМІ).

33 архівні відділи РДА та міськрад області підготували **42** документи з ініціативного інформування. Тематика їх була присвячена пам'ятним та знаменним датам.

Архівними відділами РДА та міськрад області було підготовано та відкрито **58** виставок архівних документів. Тематика їх стосувалася здебільшого воєнних подій на Харківщині і була присвячена ювілейним та пам'ятним датам, зокрема: «Пам'ять про загиблих житиме у віках» (до 71-ї річниці визволення від німецько-фашистських загарбників), «Розкажу про

рідний край” (до 353-річчя м. Балаклія та 93-річчя утворення Балаклійського району), «Історія створення колгоспу ім. Шевченко Дворічанського району Харківської області», «Освіта протягом життя як чинник людського розвитку» (до Дня вчителя), «Найвеличніше кредо - Праця заради загальної справи» (до Дня працівників сільського господарства), “Чорнобиль – наш біль”, “Чорнобильська катастрофа: вчора, сьогодні, завтра” (до 30-річчя катастрофи на Чорнобильській АЕС), “Кегичівщина в роки війни. Документи свідчать”, «Ми пам’ятаємо, ніколи не забудемо» (до Дня пам’яті і примирення та Дня перемоги над нацизмом) та ін.

Тематика теле-, радіопередач та публікацій за архівними документами була присвячена в більшій мірі воєнній тематиці, мистецтвознавству, репресіям та роботі архівної установи.

За 2016 рік в районних та міських газетах та на офіційних веб-сайтах РДА та міськрад архівними відділами було опубліковано **50** статей за такою тематикою: “Зберігаючи минуле, прокладає шлях в майбутнє”, “Задовольняємо інтереси громадян”, «Порядок знищення документів із закінченим терміном зберігання», «До 71-шої річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні», «Спогади про буремні роки», «Архів: задовольняємо інтереси громадян» та ін.

Підготовлено **5** виступів по радіо архівними відділами Балаклійської (2), Шевченківської (1) РДА та архівними відділами Ізюмської (1), Чугуївської (1) міськрад. Тематика: про розвиток архівної справи, до Дня працівника архівних установ України. Начальник Архівного відділу Балаклійської райдержадміністрації виступила про необхідність фінансової підтримки Комунального підприємства Балаклійської районної ради «Балаклійський районний трудовий архів».

Підготовлена **1** телепередача Архівним відділом Чугуївської РДА.

5.2. Певна увага упродовж звітнього періоду приділялась просвітницькій роботі серед молоді.

Проведено **11** оглядових екскурсій по Державному архіву для студентів: Харківського професійного ліцею будівництва і комунального господарства; 1 курсу харківського індустріально-педагогічного технікуму; 3 курсу факультету психології і соціології Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди; 2 курсу історичного факультету Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди; 2 курсу історичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна; першого курсу слухачів історичної школи Харківського територіального відділення Малої академії наук України (2 групи); 41 групи українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ’яненка Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди; 3 курсу факультету соціальних комунікацій Харківської державної академії культури; IV курсу Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

спецкурсу «Археографія» та другого курсу факультету соціальних комунікацій Харківської державної академії культури.

Проведено **3** навчально-виробничі практики для студентів ВНЗів м. Харкова:

- 2 курсу історичного факультету Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди;
- 2 курсу Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (спеціальність «Архівознавство»);
- 2 курсу Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна (спеціальність «Архівознавство» та «Археологія»).

Архівний відділ Кегичівської РДА провів оглядову екскурсію для членів ради старшокласників, Архівний відділ Харківської міськради – для студентів Харківського педагогічного університету на тему «Великі люди минулого століття» та студентів будівельного ліцею на тему «Про діяльність архівного відділу Харківської міської ради».

Архівним відділом Харківської міськради проведено **2** практики зі студентами Харківської державної академії культури.

5.3. У 2016 році в читальних залах Державного архіву працювало **450** користувачів.

Найцікавіша тематика їх досліджень була такою:

- «Архітектурна спадщина архітектора-художника Володимира Миколайовича Покровського та її значення для історії архітектури України, 1864-1991 роки»;
- «Сільськогосподарська освіта в Україні: реформування в умовах модернізації країни (20-30-ті роки ХХ ст.)»;
- «Злочинність м. Харкова, 1800-1917 рр.»;
- «Розвиток комунального господарства м. Харкова, ХІХ-ХХ ст.»;
- «Формування та розвиток клану чиновників та землевласників в Російській імперії у період к. ХVІІІ - І-й чверті ХХ ст. На документах ДАХО: соціально-економічний та культурно-побутовий аспект»;
- «Поляки на Харківщині, кінець ХVІІІ ст. - 30-ті роки ХХ ст.»;
- «Історія містобудування та архітектури на території України в другій половині ХVІІІ- ХХ ст., персоналії архітекторів, будівників»;
- «Доля оstarбайтерів Нововодолазького району Харківської області, 1941-1945 роки»;
- «Політичні репресії та голодомори в Україні, діяльність та біографічні дослідження про долі харків'ян у 1917-1991 рр. на тлі історії Харківщини»;
- «Харківське коцарство та ремесла ХVІІІ- ХХ ст.»;
- «Внесок учених та вихованців Харківського університету в розвиток науки та культури України, ХХ ст.».

У читальних залах держархіву області у 2016 році працювало **6** іноземних користувачів:

1. Грєве Свант'є, Німеччина, аспірантка Берлінського університету ім. Гумбольдта, співробітниця Німецької незалежної комісії істориків, тема: «Діяльність комісії Заукеля з вербування робочої сили до Німеччини в період німецько-фашистської окупації м. Харкова та Харківської області 1941-1943 роки»;

2. Козорєзов Євгеній Петрович, Росія, тема: «Пошук відомостей про родичів, які мешкали в селі Єфремівка Вовчанського повіту Харківської губернії 1800-1917 роки»;

3. Кубець Войтех Войтехович, Грузія, тема: «Пошук відомостей про родини Париченко, які мешкали в с. Курган Лебединського повіту Харківської губернії 1800-1917 роки»;

4. Студенна-Скруква Марта, Польща, кандидат історичних наук, науковий співробітник Південного інституту ім. Адама Міцкевича м. Познань, тема: «Історія повсякденного життя в СРСР в 1964-1985 роках»;

5. Шалигіна Дар'я Леонідівна, Німеччина, студентка-магістр Берлінського університету ім. Гумбольдта, тема: «Діяльність комісії Заукеля з вербування робочої сили до Німеччини в період німецько-фашистської окупації м. Харкова та Харківської області 1941-1943 роки»;

6. Ріндшбахер Штефан (Бернський університет, Швейцарія), тема: «Розміжування границь серед союзних республік СРСР (1920-1939 роки).

5.4 У 2016 році до читальних залів Державного архіву видано **8665** справ, до читальних залів архівних відділів області – **1628** справ (прийнято **173** користувача).

5.5. У 2016 році у держархіві області продовжується підготовка довідково-інформаційного видання «Анотований реєстр описів Державного архіву Харківської області радянського періоду».

Підготовлено до друку «Харківський архівіст» за 2016 рік (1 випуск на рік, обсягом 5,0 друк. арк.).

Продовжується підготовка збірника «Поляки на Харківщині». Завершення підготовки заплановано на 2017 рік.

5.6. У Державному архіві Харківської області за 2016 рік переглянуто грифи секретності 171 документу. З них 77 документів приведено у відповідність до вимог чинного законодавства України.

5.7. До Державного архіву Харківської області у звітному періоді надійшло 978 запитів соціально-правового характеру: від громадян України – 708; від іноземних громадян – 270. З них виконано 935 (422 – з позитивним результатом, 71 – з рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); тематичних – 310, з яких виконано 298 (158 – із позитивним

результатом, 41 – із рекомендацією звернутися за місцем знаходження документів); 2470 запитів за актами цивільного стану; 196 запита генеалогічного плану.

На особистому прийомі у столі довідок прийнято 2767 звернень, інші надіслано поштою.

Запити громадян, що надходять до Державного архіву, виконуються в передбачений законом 30-денний термін. В окремих випадках, у разі необхідності, – в скорочений термін. Для категорій громадян пільгового контингенту – позачергово. Найбільш проблемними є іноземні запити, так як їх виконання залежить від оперативності інших установ. Роботі із зверненнями громадян в архіві надається значна увага. Усі запити знаходяться на особистому контролі у керівництва Державного архіву.

Для поліпшення організації роботи із зверненнями громадян на веб-сайтах РДА розміщено списки підприємств, документи яких знаходяться в архівних відділах, та ліквідованих підприємств; на дошках оголошень в архівних відділах РДА та міськрад області оновлено списки ліквідованих підприємств.

5.8. . Протягом 2016 року до Державного архіву надійшло **110** запитів щодо підтвердження трудового стажу для призначення пенсій на пільгових умовах або за вислугу років, , до архівних відділів РДА та міськрад області надійшов **321** такий запит.

5.9. За звітний період Державний архів не укладав міжнародних договорів про співробітництво з архівними установами та іншими організаціями іноземних держав.

5.10. Упродовж 2015 року Державний архів не працював за міжнародними договорами через їх відсутність.

5.11. За звітний період представники Державного архіву не відбували у службові відрядження за кордон, не проводили міжнародні зустрічі, переговори та не брали участі у міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах у рамках міжнародного співробітництва.

5.12. Упродовж звітного періоду тривала співпраця із ЗМІ. За звітний період Державний архів взяв участь у **3**-х радіопередачах, **2**-х телепередачах.

2016 року підготовлено **5** статей, 3 з яких опубліковано на шпальтах місцевих газет. Зокрема: У газеті «Вечерний Харків» № 51 від 07 травня 2016 року опубліковано статтю «Харківчане змогу снова пережить ту войну», яка була підготовлена журналістом по матеріалам інтерв'ю з В.Плисаком стосовно документів, представлених на виставці «Велич подвигу народного» (до Дня Перемоги).

У газеті «Вечерний Харків» № 78 від 06 липня 2016 року опубліковано статтю головного спеціаліста відділу інформації та використання документів Сафонові О.В. «Документи о видающихся харьковчанах хранятся в архиве».

У газеті «Вечерний Харків» від 26 листопада 2016 року № 141 опубліковано статтю головного спеціаліста відділу інформації та використання документів Плисак В.А. «Очевидцы про Голодомор 1932-1933 годов (из документов Государственного архива Харьковской области)».

Надані інтерв'ю кореспондентам телеканалу «News one», ТРК «Сімон», телевізійної служби «Новин» «Вісті», Українському інформаційному агентству «Укрінформ» та представникам прес-служби Харківської міської ради стосовно матеріалів, представлених на виставці «До Міжнародного Дня вшанування пам'яті жертв Голокосту», які використано у радіопередачі «Новини», в радіопередачі «Ранок з обласним» Харківської обласної державної телерадіокомпанії «ОТБ» та у вечірніх новинах Харківської обласної державної телерадіокомпанії «ОТБ» в телепередачі «Новини», в телепередачі «Новини» ТРК «Сімон».

У рамках презентації виставки архівних документів «Велич подвигу народного» (До Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні) надано інтерв'ю представникам прес-служби Харківської міської ради, журналістам газети «Вечірній Харків» та сайту Newsroom стосовно презентованих матеріалів.

Архівними відділами РДА та міськрад області в місцевих газетах опубліковано **50** статей, з них **44** архівними відділами райдержадміністрацій та **6** архівними відділами міської ради. Їх тематика була наступною: «Пам'ять про загиблих житиме у віках» (до 71-ї річниці визволення від німецько-фашистських загарбників), «Розкажу про рідний край» (до 353-річчя м. Балаклія та 93-річчя утворення Балаклійського району), «Історія створення колгоспу ім. Шевченко Дворічанського району Харківської області», «Освіта протягом життя як чинник людського розвитку» (до Дня вчителя), «Найвеличніше кредо - Праця заради загальної справи» (до Дня працівників сільського господарства), «Чорнобиль – наш біль», «Чорнобильська катастрофа: вчора, сьогодні, завтра» (до 30-річчя катастрофи на Чорнобильській АЕС), «Кегичівщина в роки війни. Документи свідчать», «Ми пам'ятаємо, ніколи не забудемо» (до Дня пам'яті і примирення та Дня перемоги над нацизмом) та ін.

Підготовлено **5** виступів по радіо архівними відділами Балаклійської (2), Шевченківської (1) РДА та архівними відділами Ізюмської (1), Чугуївської (1) міськрад.

Підготовлена **1** телепередача Архівним відділом Чугуївської РДА.

Співробітники Державного архіву взяли участь у роботі ІХ Науково-технічної конференції НДІ мікрографії «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії», що проходила у травні 2016 року на базі Науково-дослідного, проектно-конструкторського та технологічного інституту мікрографії, м. Харків.

Також працівники архіву 23 грудня 2016 року взяли участь у роботі круглого столу «Інформаційні технології в архівній справі», який проходив на історичному факультеті Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

5.13. Відповідно до Цін на роботи (послуги), що виконуються Державним архівом Харківської області на договірних засадах, затверджених наказом директора Державного архіву від 14 липня 2009 р. № 53 та зареєстрованих Головним управлінням юстиції у Харківській області 27 липня 2009 р. № 32/1062, зі змінами, на платній основі виконуються такі запити:

- генеалогічного характеру;
- про встановлення (підтвердження) окремих фактів, подій, відомостей;
- про встановлення (підтвердження) майнових прав.

Протягом 12 місяців 2016 року виконано **790** платних запитів.

На платній основі **3** архівних відділи: Близнюківської, Золочівської та Лозівської РДА виконали **232** запити (запити юридичних осіб, майнові та фактографічні).

5.14. У 2016 році до Державного архіву надходили запити соціально-правового характеру різноманітної тематики: про підтвердження майнових прав на землю та нерухоме майно, про підтвердження трудового стажу та розміру заробітної плати, про вивезення до Німеччини, проживання на окупованій території, обрання депутатами, розкуркулення, про репресивні заходи стосовно громадян, навчання, про підтвердження дат народження, одруження, смерті, фактографічні, про наявність документів тощо. Переважали запити про підтвердження трудового стажу та розміру заробітної плати; підтвердження дат народження, одруження, смерті; підтвердження майнових прав на землю та нерухоме майно, фактографічні.

На 2017 рік прогнозується збільшення запитів про підтвердження майнових прав на землю та нерухоме майно; підтвердження дат народження, одруження, смерті, особливо запитів генеалогічного характеру. Прогнозується зменшення запитів про роботу та заробітну плату, репресії, навчання, нагороди, про вивезення до Німеччини, розкуркулення, проживання на окупованій території тощо.

У звітному періоді в архівних відділах РДА та міськрад області переважали запити соціально-правового характеру: про підтвердження трудового стажу, майнових прав, про заробітну плату.

Прогнозується зменшення запитів соціально-правового характеру у зв'язку з утворення в районах трудових архівів.

В архівних відділах РДА переважали запити соціально-правового характеру: про підтвердження трудового стажу, майнових прав, про заробітну плату.

Прогнозується зменшення запитів соціально-правового характеру у зв'язку з утворення в районах трудових архівів.

5.15. У 2016 році в читальному залі Державного архіву за генеалогічною тематикою працювало **356** дослідників. Це дослідники із Харкова та різних міст і сіл Харківської області, міст: Києва, Сум, Полтави, Одеси, Донецька, Луганська, Кам'янець-Подільська, а також із Грузії, Польщі, Росії, США.

У 2006 році головним спеціалістом відділу інформації та використання документів складені методичні рекомендації щодо виконання генеалогічних запитів за джерелами Державного архіву Харківської області. Ці рекомендації використовуються як співробітниками архіву, так і дослідниками, які працюють у читальному залі архіву.

Негативні відповіді на запити генеалогічного характеру склали 38,4 %.

У 2006 році головним спеціалістом відділу інформації та використання документів складені методичні рекомендації щодо виконання генеалогічних запитів за джерелами Державного архіву. Ці рекомендації використовуються як співробітниками Державного архіву, так і дослідниками, які працюють у його читальних залах.

Упродовж звітної періоду **1** користувач працював у читальному залі архівного відділу Краснокутської РДА за генеалогічною тематикою.

**Заступник директора
Державного архіву Харківської області**

Є.О. Куш

29.12.2016

Гнезділо 715 73 15
Ельксніт 731 42 29